

ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ

Електријада 2003

ТРАНСФОРМАТОРИ

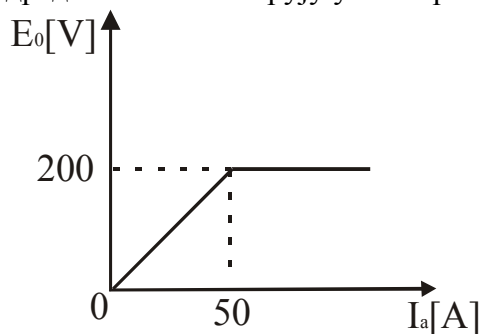
Трофазни трансформатор снаге $630kVA$ има максимални пораст температуре $\vartheta_m = 90^\circ C$ и временску константу загријавања 60 минута. Губици у бакру при 50% номиналне струје износе $5kW$. Максимални степен корисног дејства постиже се при 60% номиналне струје.

Коликом максималном привидном снагом трансформатор може бити оптерећен 2 сата при 90% номиналног напона?

МАШИНЕ ЈЕДНОСМЈЕРНЕ СТРУЈЕ

Мотор једносмјерне струје са редном побудом има податке: $225V$, $50A$, $3000o/min$. Карактеристика магнећења (зависност индуковане електромоторне силе од струје индукта) снимљена је при номиналној брзини, и апроксимирана је кривом са слике. Губици у гвожђу, пад напона на четкицама, реакција индукта, трење и вентилација могу се занемарити.

Мотор је оптерећен са 110% номиналног момента, а његово вратило се обрће брзином од $2000o/min$. Одредити напон и струју у овом режиму.

АСИНХРОНЕ МАШИНЕ

Трофазни асинхронни мотор са намотаним ротором има податке: $380V$, $10A$, $\cos \varphi = 0,8$, Y , $50Hz$, $p = 2$, отпор статора $R_s = 2,2\Omega$. Мотор је испитан у празном ходу (напајање са стране статора, ротор кратко спојен), те је измјерена снага $350W$ и струја статора $3A$. Губици на трење и вентилацију износе $50W$ и сматрају се константним. Отпор роторског кола износи $R_r = 1\Omega$, а преносни однос струја статор/ротор је $I_s / I_r = 0,85$.

Одредити брзину обртања вратила мотора, ако је струја статора номинална.

СИНХРОНЕ МАШИНЕ

Трофазни синхронни генератор са цилиндричним ротором има следеће номиналне податке: $10kVA$, Y , $\cos \varphi = 0,8$, $400V$, $1500o/min$, $50Hz$. Синхрона реактанса је 2Ω , док се омски отпори намотаја, губици у гвожђу, трење и вентилација занемарују. Струја побуде се одржава на номиналној вриједности, а магнетно коло је линеарно.

Генератор ради на пасивној мрежи импедансе $R = 50\Omega$, $L = 0,15H$ при брзини обртања од $1300o/min$. Потребно је одредити активну и реактивну снагу коју генератор даје у мрежу у овом режиму (струја побуде је номинална).

Задатке приредио
мр Петар Матић, ЕТФ Бањалука